

Η ΟΡΦΑΝΗ

ΤΟΥ ΡΩΜΑΙΚΟΥ ΛΑΟΥ.

ὑπὸ τῆς Κτς. ΕΒΕΛΙΝΗΣ ΒΕΡΒΕΚΟΥΡΤ.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Α΄.

Ἐβασίλευεν ὁ Κλαύδιος. Ἡ ἐσπέρα κατέπιπτεν ἐπὶ τῶν ἐξοχῶν τῆς Ῥώμης, καὶ πάντα παρεδίδοντο εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν τρυγητῶν. Ἡ μεγάλη πόλις ἦτο ἤδη βεθυθισμένη εἰς τὴν σκιάν, καὶ παρεδίδετο εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς νυκτός, εἰς τὰ μακρὰ συμπόσια, εἰς τοὺς χοροὺς, εἰς τοὺς ἀγῶνας, εἰς ἃ κατέληγε διὰ τοὺς πλουσίους Ῥωμαίους, ἡ ἡμέρα. Δύο ἄνδρες κατήρχοντο τῶν πλευρῶν τοῦ ὄρους Καιλίου, καὶ διερχόμενοι ἀπέναντι τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, ἀπέναντι τῆς κρίνης τοῦ Φάωνος, ἀπέναντι τοῦ ναοῦ τῆς Ἐλευθερίας, ὅστις ἔφερε κεχαρμαγμένον εἰς τοὺς τοίχους αὐτοῦ, τὸν ποινικὸν κώδικα τῶν ἀπίστων ὑπηκόων, ἔφθασαν εἰς εὐρύχωρον ἀνάκτορον, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο βεθυθισμένον εἰς βαθεῖαν ἡσυχίαν. Ὁ δοῦλος ἀλυσσίδετος πλησίον τοῦ παραπήγματος τοῦ μολοσσοῦ, ἠνέωξεν εἰς τὸ σημεῖον, τὸ ὁποῖον τῷ ἔδωκαν οἱ ἐπισκεπτόμενοι, καὶ ἀπελεύθερός τις, γνωρίζομενος ἐκ τοῦ φρυγικοῦ αὐτοῦ καλύμματος, τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς οἰκίας.

Ἡ θυγάτηρ μου Πρίσκα εἶναι μόνη; ἠρώτησεν ὁ μᾶλλον ἡλικιωμένος τῶν δύο ξένων.

— Ἡ Πρισκίλλα εἶναι μετ' αὐτῆς, ἀπεκρίθη ὁ ἀπελεύθερος.

— Δοιπὸν, Ἀκίλα, προηγέθητι ἡμῶν.

Διήλθον εὐρύχωρον διάδρομον, ἀμυδρῶς φωτιζόμενον, ἐνθα παλαιαὶ εἰκόνες ὑπάτων, δεσμίδες, ὅπλα, προεμήνυσον τὴν ὑψηλὴν τάξιν τῶν κατοικούντων τὴν οἰκίαν ταύτην. Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ διαδρόμου ὑπῆρχε θύρα ἐκ ξύλου λεμονῆς. Ὁ Ἀκίλας τὴν ἠνέωξε, καὶ ὠδήγησε τοὺς δύο ἐπισκεπτομένους, εἰς τὸν γυναικωνίτην τῆς Πρίσκας.

Τὸ δωματίον τοῦτο, ἀρκούντως εὐρύχωρον, οὐδένα στολισμὸν εἶχεν. Ὁ Ῥωμαϊκὸς συρμός δὲν εἰσῆλθεν ἐκεῖ, οὔτε τὰ ἀνάγλυφα τῆς Ἑλλάδος, οὔτε τοὺς τάπητας τῆς Ἀσίας, οὔτε τὰ ἐλεφάν-

τινα ἐπιπλά, οὔτε τὰ κρυσταλώδη ἀγγεῖα τοῦ ἠττηθέντος κόσμου, ἐξ ὧν αἱ Ῥωμαῖαι γυναῖκες ἐκαλλώπιζον τὰς κατοικίας των. Ἡ ἀπλότης τῶν ἀρχαίων ἡμερῶν ἐνεφαίνετο εἰς ἐκείνον τὸν πτωχὸν θαλάμον, ἐνθα ἡ νέα καὶ ὠραία Πρίσκα εἰληθεν ἡλακάτην λινοῦ, καθημένη πλησίον τῆς τροφοῦ αὐτῆς Πρισκίλλας. Τοιαύτη ἦτο ἡ Λουκρητία ἄλλοτε, ὠραιότερα ἐν τῷ μέσῳ τῶν γυναικείων ἐργασιῶν, τὰς ὁποίας αἱ γυναῖκες τῆς Ῥώμης ἔκαμνον, ἐν τῷ μέσῳ τῆς λαμπρότητος τῶν ἐορτῶν. Ἦτο αὕτη ἡ Λουκρητία, ἀλλ' ἡ Λουκρητία νεωτέρα, ταπεινότερα καὶ, γλυκυτέρα... Μόλις ἡ Πρίσκα ἀνεγνώρισε τὸν ἕνα τῶν δύο ξένων, προὔχρησε πρὸς αὐτὸν, τὸν ἐχαιρέτισε μετὰ σεβασμοῦ, λέγουσα: « Εἶσαι σὺ φίλε Ἀντωνῖνε; Φίλε τοῦ πατρός μου! μ' εὐχαριστεῖ ἡ ἐπίσκεψίς σας εἰς τάστον προκεχωρημένην ὥραν.

— Κόρη μου, εἶπεν ὁ ὕπατος, θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ πέπλου καὶ τῆς κόμης τῆς Πρίσκας, εἶχον νὰ σοὶ ἀναγγεῖλω τι ἀξίον λόγου. Περιέμενε τὴν νύκτα, ἕως οὗ οἱ περίεργοι καὶ οἱ καταμνηνυταὶ καθήσωσιν εἰς τὴν τράπεζαν, προτοῦ νὰ ἐμφανισθῶ ἐμπροσθέν σου, μετὰ τοῦ φίλου, τὸν ὁποῖον σοὶ παρουσιάσω. »

Ἐκ τῶν λέξεων τούτων ἡ Πρίσκα ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, ὅστις συνώδευσεν τὸν κηδεμόνα της. Οὗτος δὲν ἔφερε ποσῶς τὴν Ῥωμαϊκὴν τήβεννον. Οὐδὲν εἶχε τῶν σημείων, τῶν ἐμφανόντων τὴν παλαιὰν κοινωνίαν ἀνδρός εὐγενοῦς καὶ ἐλευθέρου. καὶ ἐν τούτοις ὑπερηφάνεια, ὁμοία πρὸς περιφρόνησιν, ἐπεδεικνύετο εἰς τὴν στάσιν αὐτοῦ. Ὁ ἀνὴρ οὗτος δὲν ἦτο οὔτε γερουσιαστής, οὔτε ὕπατος. Ἦτο ἰσχυρότερος ἀπάντων τούτων. « Ἀναγνωρίζεις τὸν Νάρκισσον, κόρη μου; Ἐκυψεν αὕτη τὴν κεφαλὴν. — Ὁ Νάρκισσος εἶναι φίλος; δυνάμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν ἀσφαλῶς. » Ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀντωνῖνος.

Ἐκάθησαν ἡ Πρισκίλλα ἐκάθησεν ἀπωτέρω, μετὰ μητρικοῦ βλέμματος θεωροῦσα τὴν ἀγαπητὴν αὐτῆς θυγατέρα. Ὁ ὕπατος ἔλαβε τὸν λόγον, μετὰ φωνῆς δὲ θεωπευτικῆς καὶ παίζων μετὰ τοὺς πέπλους τῆς Πρίσκας: « Ἡξεύρεις, κόρη μου, τῇ εἶπε, πόσον μοι εἶσι ἀγαπητὴ καὶ πόσον ἀπὸ τῆς παιδικῆς σου ἡλικίας ἐπαγρύπνησα ἐπιμελῶς εἰς τὴν ἀνατροφὴν σου καὶ τὰς τέρφεις σου; Ὅτε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός σου, φονευθέντος ἐνδόξως εἰς τοὺς πολέμους τῆς Γερμανίας, ἡ Γερουσία ἐν νιότητι, »

βλέπων σε ὄρφανὴν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ, καὶ ὅτι ὁ πλησιέστερός σου συγγενής, καταγόμενος, ὡς καὶ σὺ, ἐκ τοῦ γένους τοῦ Ἀφφερίου, με νόμασε κηδερόνα σου, ὁμνῶ τοὺς θεοὺς, ἠθέλησα νὰ ἦμαι διὰ σὲ ἀληθὴς πατήρ. Επεμελήθην τῆς περιουσίας σου, καὶ ἔδωκα δούλους, παιδαγωγούς, γραμματικούς, ιστορικούς, ποιητάς, ἀγορασθέντας ἀντὶ πολλῶν χρημάτων, εἰς τὰς ἀγορὰς τῆς Ἑλλάδος· ἔθεσα ἐπὶ κεφαλῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ τὸν Ἀκίλαν καὶ τὴν Πρισκίλλαν, πιστοὺς καὶ πολυτίμους ἀπελευθέρους· πᾶσαν τέλοσ σοὶ ἐπεδαφίλευσα μέριμναν καὶ φροντίδας· ὅτι τὸ ἔργον μου θὰ συμπληρωθῇ τότε μόνον, ὅταν σὲ ὑπανδρεύσω τιμίως, καὶ ἐπαναθῶ πλεσίον συζύγου εὐγενοῦς τὸν θηταυρόν, ὃν εἰς ἐμὲ ἐνεπιστεύθησαν. Σὺ ἔρθασας εἰς τὴν ἡλικίαν, καθ' ἣν ὑπανδρεύονται αἱ κόραι τῆς τάξεώς σου, καὶ ἔρχομαι νὰ σοὶ προτείνω γάμον, ὅστις ὑπερβαίνει τὰς ἐπιθυμίας μου καὶ τὰς ἐλπίδας μου. Ὁμίλει, Νάρκισσε!

— Μεσσαλίνα δὲν ὑπάρχει πλέον, εἶπεν ὁ ἀπελευθέρους τοῦ Κλαυδίου, καὶ ἔρχομαι νὰ προτείνω τὴν χεῖρα τοῦ Καίσαρος, εἰς τὴν εὐγενῆ Πρίσκαν. Ὁ Πάλλας προτείνει τὴν Ἀγρίππινην. ὁ Κέλιστος ὑποστηρίζει τὴν Αἰλλίαν Παυλίαν. ἀλλ' ἡ Πρίσκα ἄς καταδεχθῇ νὰ παρουσιασθῇ, καὶ δὲν θὰ ἔχῃ ἀντιπάλους.—

— Ἀκούεις; κόρη μου, ὁ θρόνος, ἡ αὐτοκρατορία! . . . Ὁ Κλαύδιος εἶναι γέρον· μετ' ὀλίγα ἔτη, θὰ ὑπάγῃ ν' ἐνταμώσῃ τοὺς θεοὺς· τὰ δικαιώματα τοῦ Βρεττανικοῦ, ἐσθῆσθαι, ἐνεκα τῶν ἐγκλημάτων τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Ὁ υἱός σου θὰ βασιλεύσῃ. . . . Εὐχαρίστησον τὸν Νάρκισσον, κόρη μου, καὶ ὑποσχέθητι αὐτῷ τὴν εὐγνωμοσύνην σου καὶ τὴν ὑποστήριξίν σου. . . (1)

Οὗτος ὁμίλει, ἀλλ' ἡ νεάνις δὲν τὸν ἤκουε. Ζωηρὰ ἐρυθρότης ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν της, ἐξ ἀγανακτήσεως μυστικῆς· σπινθηροβόλουσιν οἱ ὀφθαλμοί της· ἀλλὰ τὸ αἶσθημα τοῦτο δὲν ἔστιλβε ποσῶς· μετὰ τινὰς στιγμὰς σιωπῆς, ἀπεκρίθη μετὰ φωνῆς λίαν ἡσύχου: « Εὐχαριστῶ τὸν Νάρκισσον, καὶ σὲ τὸν ἴδιον, Ἀντωνῖνε . . . ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ ὑπανδρευθῶ.

— Τί λέγεις, κόρη μου; ἀνέκραξεν ὁ ὕπατος μετ' ἄκρας ἐκπλήξεως· ὁποία παιδικὴ ὁμιλία εἶναι αὕτη; Εἶναι ἀστεῖσμός, ἀνάξιος τῆς τάξεώς σου.

— Κύριε, ἀπεκρίθη αὕτη, δὲν εἶναι ποσῶς ἀστεῖσμός, ἀλλ' ἡ πλέον ἐνδόμυχος ἔκφρασίς μου, καὶ ἡ σταθεροτέρα μου ἀπόφασις. Ποσῶς δὲν θὰ ὑπανδρευθῶ.

— Ὁ Καῖσαρ σοὶ ἀπαρέσκει; ἀλλὰ . . . Ὁ Καῖσαρ εἶναι πολὺ γέρον . . . λέγει ὁ Νάρκισσος, μετὰ φωνῆς ἐπαγωγῆς.

— Ἐν ὑπανδρευομένην τὸν Καῖσαρ, θὰ ἐσθῶμην τὰ γηρατεῖά του καὶ τὸν θρόνον, καὶ δὲν ἤθελον ὠφελθῇ ποσῶς, Νάρκισσε, ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου μου· ἀλλ' οὐδέποτε, οὔτε ὁ Κλαύδιος οὔτε οὐδεὶς ἄλλος, Ῥωμαῖος ἢ Βάρβαρος, θὰ λάβῃ δικαιώματα ἐπ' ἐμοῦ. Ἐγεννήθην ἐκ φυλῆς ἐλευθέρης, καὶ οὐδεὶς θὰ ἐκδῶσῃ τὴν θελησίν μου.

Ὁ Ἀντωνῖνος ἐγένετο ὑπερύθρος ἐξ ὀργῆς. » Ἡξεύρεις καλῶς, δυστυχισταίτη, ὅτι καταπατεῖς διὰ τῶν ποδῶν σου τὴν τύχην σου καὶ τὴν τῆς οἰκογενείας σου, ἡξεύρεις οἷος συνεπείας θὰ ἐπιφέρῃ ἡ ἀνόητος ἀρνησίς σου;

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἔδραμεν ἡ Πρισκίλλα καὶ ἀφῆκε νὰ πέσῃ τῆς χειρὸς της ἡ ἡλακάτη. Ἡ Πρίσκα ἦτο κεκηρυγία· οἱ ὀφθαλμοὶ της νενευκότες παρετήρουν μικρὸν δακτυλίδιον ἀργυροῦν, τὸ ὁποῖον ἔφερεν εἰς τὸν δάκτυλον, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ σφενδόνη ἔφερεν ἐξηπλωμένον ἀρνίον, κρατοῦν σημαίαν πλοίου (1). Ὑψωσε τέλος τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ κηδεμόνος της, ὅστις ἐφαίνετο περιμένων ἀπάντησιν. Ἐξηκολούθησεν: « Ἡ φήμη ἤδη διεδόθη, σὲ ὑπωπτεύθησαν ὅτι εἰσάγεις εἰς τὴν οἰκίαν σου δεισιδαιμονίαν ξένην, καὶ ὅτι ἤκουσας καὶ σὺ ἴσως τοὺς ματαίους λόγους ἀθλίου Ἰουδαίου, ἀλιέως ἢ ἀγύρτου, τίς ἡξεύρεις; . . . Παρετήρησαν ὅτι οὐδέποτε παρευρίσκεσαι, οὔτε εἰς τὰς ἐορτάς, οὔτε εἰς τὰς θυσίας, ἐξεπλήθοντο, ἀλλὰ δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύσωσιν ὅτι εὐγενὴς θυγάτηρ, μία Ῥωμαῖα, ἠδύνατο ν' ἀρνηθῇ τοὺς θεοὺς τῶν προγόνων της, ἵνα λατρεύῃ ἄνθρωπον, σταυρωθέντα ἐπὶ Τιβερίου.

— Ἡδύναντο νὰ τὸ πιστεύσωσιν, Ἀντωνῖνε, διότι οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα . . . ἐγὼ εἶμι χριστιανή! »

Ὁ ὕπατος ὠπισθοδρόμησε σχεδὸν ἐκ τῶν λέ-

(1) Οἱ ἀναγνωστὰς ἡμῶν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀγνοοῦσι τὴν ἐπιρροήν, ἣν εἶχον οἱ ἀπελευθέρους τοῦ ἀνακτόρου, ἐπὶ τῶν κυρίων τῆς ὑποδείξεώς τοῦ Ῥώμου. Ὁ Νάρκισσος, ὁ Πάλλας, ὁ Κέλιστος, ἦσαν οἱ ἀπόλυτοι κύριοι τοῦ Κλαυδίου, καὶ ἐπομένως τῆς οἰκουμένης, ἥτις εὐρέτετο ὑπὸ τοὺς ποδὰς αὐτοῦ.

(1) Ὁμοίως πρὸς τοῦτο εὐρίσκονται συχνάκις εἰς τὸν βιβλίον

ξων τούτων· αὐτὴ δ' ἐξηκολούθησε τὴν διήγησιν τῆς μετὰ πλήρους δραστηριότητος: «Εἶμαι Χριστιανή· ἐδώρησα τὴν πίστιν μου εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν θεῖον σύζυγον τῶν παρθένων, καὶ ἰδοὺ διὰ ποίαν αἰτίαν, Ἀντωνῖνε, ἰδοὺ διατί, Νάρκισσε, δὲν δύναμαι, οὐδὲ θέλω νὰ ὑπανδρευθῶ τὸν Καίσαρα.

Ἀλλὰ, κόρη ἀνότητος, ἤξεύρεις καλῶς ὅτι ὑπάρχουσι νόμοι κατ' ἐκείνων, οἵτινες ἀρνοῦνται τοὺς πατέρας θεοῦ;»

Ἡ Πρίσκα ἐμειδίασεν εἰς τὴν λέξιν ταύτην, καὶ ἡ Πρισκίλλα, τρέχουσα πρὸς αὐτήν, τὴν ἐσφιγξεν εἰς τοὺς βραχίονάς της, ὥς ἵνα τὴν ὑπαρξοπισθῇ: «Τί φοβεῖσαι; εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ ἡ νεάνις: εὐτυχεῖς οἱ ἀποθνήσκοντες διὰ τὸν Κύριον, εὐτυχεῖς ὅσοι ὑποφέρουσι καταδίωξιν διὰ τὴν δικαιοσύνην, διότι ὁ Κύριος εἶπε, ἐδ βασιλείου τῶν οὐρανῶν εἶναι δι' αὐτοὺς!»

Ἐν ὧσιν ὡμίλει οὕτω, ὁ Νάρκισσος ἔλεγεν εἰς τὰς οὐς τοῦ Ἀντωνίνου: «Εἶναι ἔνοχος... ψήφισμα τοῦ Κλαυδίου ἡδύνατο νὰ τὴν θανατώσῃ... εἶναι πλουσιωτάτη, θὰ λάβω τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ Καίσαρος ὅπως σοὶ παραχωρηθῶσι τὰ ὑπάρχοντά της... Ἡ γενεὰ τῶν ἀσεβῶν δὲν πρέπει νὰ ζήσῃ...

— Εἶναι νεωτάτη, εἶναι ὠραιοτάτη! εἶπεν, μετ' οἴκτου ὁ Ἀντωνῖνος.

— Ἀλλὰ καὶ πλουσία! τὰ χρέη σου θὰ πληρωθῶσι... νὰ τὴν παραδώσῃ τις εἰς τὸν κριτὴν, εἶναι ἔργον χρηστοῦ πολίτου.

— Κόρη μου, ἐπενέλαθεν ὁ Ἀντωνῖνος πλησιάζων, μὴ ἀπολεσθῇς· λησμόνησον τῆς ἀγρίας ταύτης φιλοσοφίας, ἥτις βέβαιον τὴν περιφρόνησιν τοῦ κόσμου διδάσκει καὶ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ· φείσθητι τῆς ζωῆς καὶ τῶν διασκεδάσεών της, δέξαι τὸν γάμον τοῦ Κλαυδίου καὶ θυσίαςσον εἰς τοὺς θεοὺς τῆς αὐτοκρατορίας.

— Οὐδέποτε!

— Ἡ οἰκογένειά σου σοὶ ζητεῖ τὸ εὐεργέτημα τοῦτο· σοὶ τὸ ζητῶ ἐγὼ, ὅστις ἐρρόντισα διὰ τὴν παιδικὴν σου ἡλικίαν.

— Ἡ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ μου, μοὶ εἶναι ἱερωτέρα τῆς ἰδικῆς σου, Ἀντωνῖνε· μὴ ἐπιμένῃς, διότι μιανμόνην ἔχω ἀπάντησιν: Εἶμαι Χριστιανή!

— Καὶ πρὸ τοῦ κριτοῦ, ἐν τῷ μέσῳ τῶν βασιάνων, δυστυχῆς Πρίσκα, θὰ ὁμιλῇς οὕτω;

— Τὸ ἐλπίζω μὲ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου· οὐδὲν δύναμαι ἐφ' ἑαυτῆς, ἀλλὰ τὸ πᾶν δύναμαι δι' αὐτοῦ, ὅστις μ' ἐνδυναμώνει.

— Ἀτιμάζεις τὴν οἰκογενειάν σου, τὴν εὐγενῆ γενεάν ἐξ ἧς κατάγεσαι· εἶναι δίκαιον νὰ παραδοθῇς εἰς τοὺς νόμους τῆς αὐτοκρατορίας, οἵτινες τιμωροῦν τοὺς ἀσεβεῖς καὶ παρανόμους!

— Πράξον τοῦτο, κύριε, καὶ θὰ παρακαλέσω τὸν ἀληθῆ θεὸν νὰ σοὶ εὐλογήσῃ καὶ νὰ σοὶ φωτίξῃ!»

Ὁ Ἀντωνῖνος ἐδίσταζεν ἀκόμη, ἀλλ' αἱ σκέψεις τοῦ Ναρκίσσου, ἀλλ' ἡ θέα τοῦ μεγάλου τούτου πλούτου, παραδιδόμενου εἰς τὰς χεῖράς του, παρέσυρον τὸν ἄπληστον καὶ σπάταλον Ῥωμαῖον· ἐξῆλθε, καὶ ὁ Νάρκισσος τὸν ἠκολούθησε, ῥίψας πρῶτον πρὸς τὴν Πρίσκαν εἰρωνικὸν καὶ σκληρὸν βλέμμα. Μετὰ τέταρτον ὥρας, οἱ φύλακες τοῦ πραιτωρίου, κατεῖχον τὸ ὑπατικὸν ἀνάκτορον, καὶ ἡ νέα Χριστιανὴ ἦτο αἰχμάλωτος εἰς τὴν οἰκίαν τῶν τρογόνων της.

Β'.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας θέαμα ἀξιοθρήνητον σύναμα καὶ λαμπρὸν, ἐλάμβανε χώραν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐν τῷ μέσῳ τῆς τύρβης τῶν κριτῶν καὶ τῶν θυσιαστῶν· Νεάνις, τέκνον ἔτι, ἦτο δεδεμένη εἰς τὸν διὰ τὰς βασάνους κράββατον. Ὁ κριτὴς τῇ ἀπηύθυνε διαφόρους ἐρωτήσεις: «Μήπως ὁ ἀλιεὺς Πέτρος ἢ ὁ Γέφυς σοὶ ἔδωκαν τὰ σημεῖα τῆς νέας θρησκείας; — Εἰς πρίαν οἰκίαν ἐξέμαθες τὰς διδασχάς των; — Μὴ οἱ ἀπελεύθεροί σου Ἀκίλας καὶ Πρισκίλλα σὲ ἀπέσπασαν ἀπὸ τῆς θρησκείας τῶν προγόνων σου; Ἀποκρίθητι μίαν λέξιν, καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ Καίσαρος θὰ ἐπιπέσῃ κατ' ἐκείνων, οἵτινες σὲ ὤθησαν εἰς τὰς ὑπερβολὰς ταύτας. Ἀποκρίθητι!»

Ἀλλ' οὐδεὶς λόγος ἐξῆλθε τῶν χειλέων τῆς μάρτυρος παρθένου. Εὐτυχῆς αὕτη ὑποφέρουσα, δὲν ἤθελε νὰ ἐπισύρῃ τὴν καταδίωξιν, οὔτε τοῦ ἀγίου ἀποστόλου, τοῦ πατρὸς τῆς πίστεως, οὔτε κατὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ποῦδενος⁽¹⁾, ἐνθα ἔλαβεν τὰς πρώτας τοῦ Χριστιανισμοῦ διδασκαλίας, οὔτε κατὰ τῶν ἀφωσιωμένων ὑπηρετῶν, οἵτινες, φωτιζόμενοι οἱ ἴδιοι, ὑπὸ τῶν φώτων τοῦ Εὐαγγελίου, εἶχον μεταδώσει εἰς τὴν νέαν καὶ εὐγενῆ αὐτῶν κυρίαν, τὸ εὐγενὲς τοῦτο καὶ ἐνδοξον δώρημα· ἐσιώπα ἡρώϊκῶς ἀφωσιω-

(1) Ἡ οἰκογένεια τοῦ γερουσιαστοῦ Ποῦδενος εἶναι ἑνεργὴς διὰ τὸν Χριστιανισμόν. Εἰς τὴν οἰκογένειαν ταύτην ἐξενέχτο ὁ ἅγιος Πέτρος καὶ ἐδίδασκε τὸ Εὐαγγέλιον.

εἶναι ἐν σιγῇ. « Ἐάν δὲν θέλῃς νὰ ὁμιλήσῃς, ἐπανελέξεν ὁ κριτής, θυσιάσθητι, κόρη μου, ῥέψον σπῆραν θυμιάματος εἰς τὴν ἐσχάραν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ θὰ ᾖται ἐλευθέρα.

— Οὐδέποτε! ἀπεκρίθη ἡ ἀδύνατος τῆς Πρίσκας φωνή, οὐδέποτε! —

— Ὑποφέρεις τὰ ἀδύνατα μέλη σου νὰ καταθλίβωνται ὑπὸ τῶν βασάνων τούτων; εὐσπλαγχνίσθητι τὴν νεότητά σου καὶ τὴν καλλονήν σου, θυσιάσον!

— Οὐδέποτε!

Αἱ βίστανοι ἐδιπλασιάσθησαν· αἱ μάστιγες, τὸ πῦρ, αἱ ἀνημμέναι δαῖδες, τὸ ζέον ἔλαιον, ἐπῆλθον ἀλληλοδιαδόχως... ἀλλὰ, τί ἠδύναντο αἱ αἰρεῖ ἐκεῖναι ῥωμαϊκαὶ σκληρότητες, κατὰ τῆς δυνάμειος, δι' ἧς ὁ Κύριος ὥπλιζε τὸ παιδίον, ὅπερ ἐμάχετο δι' αὐτόν; Ἡ Πρίσκα ἐμειδίει ἐν τῷ μέσῳ τῶν βασάνων, ὥσπερ νὰ ἔβλεπε περίεξ τοῦ βασιανιστηρίου κραββάτου τοὺς ἀγγέλους, φέροντας πρὸς αὐτήν, ἐκ μέρους τοῦ οὐρανοῦ συζύγου, ἐκεῖνον τὸν ἀθάνατον ἐτέφανον, ἐνθα οἱ κρίνοι τῆς παρθενίας, ἀναμιγνύονται πρὸς τὰ ἐρυθρὰ τοῦ μαρτυρίου δῶρα. Οἱ εἰδωλολάτραι δὲν δύνανται νὰ ὑποφέρωσι τὴν λάμψιν τοῦ βλέμματός της· τὸ ἀφελές τοῦτο μέτωπον, τοῖς ἐφαίνετο τρομερόν, ὥσπερ ὁ Θεὸς τὸ περιεχύκλου ἤδη ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ταύτης μεγαλοπρεπείας, ἥτις εἰς τὴν τελευταίαν τῶν ἡμερῶν, θὰ καταστρέφῃ τοὺς καταδιώκτας, ἐπὶ πηρουσίᾳ τῶν θυμάτων αὐτῶν. « Ἀρχεῖ! εἰπέ τις τέλος τῶν κριτῶν, ἃς ἐκδώσωμεν τὴν ἀπόφασιν! »

Ἡ καταδίκη ἐξτελέσθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Ὀπίας· ἡ κεφαλὴ τῆς Πρίσκας, κατέπεσεν ὑπὸ τὴν μάχαιραν. Ἡ βραχεῖα αὐτῆς ζώῃ, ἐστέφθη ὡσαύτως διὰ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία τιμᾷ αὐτήν ὡς τὴν πρωτομάρτυρα τῆς Δύσεως. Ἡ Ῥώμη τῶν Καισάρων δὲν ὑπάρχει πλέον· ἀλλὰ μετὰ πέντε καὶ δέκα αἰῶνας, τὰ πιστὰ τῆς ἐκκλησίας τέκνα, ἐπισκεπτόμενα τὸ εἰδωλολατρικὸν ἄδυστον τῆς οἰκίας τῆς Πρίσκας, σέβονται τὰ πολύτιμα αὐτῆς λείψανα, καὶ ἐνθαρρύνονται εἰς τὸν πόλεμον τῆς ζωῆς, διὰ τῶν ἀναμνήσεων τῶν ἀρετῶν τῆς κόρης ταύτης (1).

Α. Ι. ΟΛΥΜΠΙΟΣ.

ΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΙΡΗΝΙΚΟΝ
ΩΚΕΑΝΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ.

Ὁ μέγας ἡπειρωτικὸς σιδηρόδρομος, ὁ καταλήγων εἰς τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον, ἔδωκε τοσαύτα κέρδη, ὥστε ἡλάττωσεν ἐπαισθητῶς πάσας τὰς τιμὰς καὶ ἔκαμε συμβάσεις μετ' ἄλλων εταιριῶν σιδηροδρόμων καὶ ἀτμοπλοίων. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Καλιφορνίας εἶνε ἐτι κάτοχος μονοπωλείου σιδηροδρόμων καὶ ὁ κεντρικὸς σταθμὸς τῆς δι' ἀτμοπλοίων συγκοινωνίας μετὰ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Κίνας καὶ Αὐστραλίας. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ θὰ ἔχῃ δύο συναγωνιστάς. Ἀπὸ τὸ γεωγραφικὸν πλάτος 48^ο κατασκευάζεται βόρειος σιδηρόδρομος, ὅστις θὰ διασχίζῃ τὰς πλουσίας μεταλλοφόρους χώρας τῆς Μεντάνας καὶ τοῦ Ἰδάχου, καθὼς καὶ τὰς εὐφόρους καὶ συνδένδρους ἐπαρχίας τῆς Βασιγκτῶνος καὶ Ὀρεγῶνος. Ὁ σιδηρόδρομος αὐτὸς ἐτι μᾶλλον θὰ προσεγγίσῃ τὴν Ἰσπανίαν καὶ Κίναν πρὸς τὴν Ἀμερικὴν καὶ βεβαίως θὰ γίνῃ κύριος μέρος τοῦ μετὰ τῶν χωρῶν αὐτῶν ἐμπορίου. Ἐπίσης κατασκευάζεται καὶ μάλιστα εἶνε ἐτοιμος ὑπὸ μήκους 700 περίπου ἀγγλικῶν μιλίων, ὁ σιδηρόδρομος τοῦ Κανσὰς, ὅστις θὰ καταλήγῃ εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν παρὰ τὴν Οὐίλμιγκτῶνα καὶ θ' ἀνοίξῃ νέα ἐμπορεῖα εἰς τὸν χρυσὸν καὶ ἄργυρον τῆς Ἀμερικανικῆς ἐπαρχίας τοῦ Νέου Μεξικου, καθὼς καὶ εἰς τὸν καλιφορνικὸν οἶνον τοῦ Los Angeles. Πρέπει δὲ νὰ ἀναφέρωμεν καὶ τρίτον ἡπειρωτικὸν σιδηρόδρομον ἀπὸ ὠκεανοῦ εἰς ὠκεανὸν, ἴσως τὸν σπουδαιότερον πάντων, δι' ὃν ἐζητήθη καὶ ἐδόθη ἡ παραχώρησις τοῦ Κογκρέσσου. Ὁ σιδηρόδρομος οὗτος θὰ ᾖνε ὁ συντομώτερος πάντων καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῦ ταξείδια θὰ ᾖνε δυνατόν κατὰ πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους. Ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ, τῆς Νέας Αὐρηλίας, ἄγει διὰ τοῦ Τεξὰς καὶ καταλήγει εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν παρὰ τὸ Σάν Διέγον, ἐκπέμπων καὶ κλάδον πρὸς τὸ Γουαῦμάς, τὸν ἀξιόλογον μεξικανικὸν λιμένα. Τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν ἔδωκε μὲν ἡ μεξικανικὴ κυβέρνησις, φοβεῖται ὅμως, καὶ διχονοίας κινδύνους ἐντεῦθεν, διότι ἀπὸ πολλοῦ οἱ ἀμερικανοὶ ἐπιδρομεῖς (Flibustiers) θέλουσι καταλάβῃ τὰς μεξικανικὰς ἐπαρχίας συνόρων, Σουάτσην καὶ Σιναλέ-

(1) Πρίσκα, Ἀχιλλεὺς καὶ Ποιηκίλλα, εὐρίσκονται εἰς τὰ κεφάλαια τοῦ ἁγίου Παύλου. Ἡ ἐκκλησία τῆς ἀγίας Πρίσκας, εἶναι ἡ παλαιότερη καὶ ἡ ἀξιοσεβαστοτέρα τῆς Ῥώμης, καὶ ἡ ἐνδοξος αὐτῇ ἀγία, ἐθεωρήθη πάντοτε ὡς ἡ πρωτομάρτυς τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας.